

[Erhard Jakobsen.]

jeg lige gøre opmærksom på, at der er to ændringer i dette forslag. Den første er, at den oprindelige bestemmelse i § 9: at et af nævnets medlemmer skulle være en højesteretsdommer, foreslås ændret derhen, at det pågældende medlem blot skal være en af Højesteret udnævnt dommer. Jeg har i „Juristen“ læst en artikel af professor Borum, hvori han kommenterer det her foreliggende lovforslag. Professoren rejser i denne artikel en indvending, som jeg egentlig synes man også i fremtiden bør holde sig for øje. Han siger — jeg beder om tilladelse til et ganske kort citat —:

„Hvorfor kan det ikke til forandring være en landsdommer? Man styrker ikke „menigmands“ tillid til og respekt for landets almindelige domstole ved til alle mulige hverv (som man af en eller anden grund ikke vil overlade til domstolene) at indsatte en højesteretsdommer som garant for, at det nu går (næsten lige så) rigtigt til som i en domstol.“

I udvalget har vi altså ment, at det ikke var nødvendigt at fastholde kravet om en højesteretsdommer.

Den anden ændring, forslaget indeholder, skal jeg ikke sige meget om. Den er udførligt begrundet i de bemærkninger, justitsministeriet har tilstillet udvalget, og som er aftrykt som bilag til betænkningen. Det var naturligt for udvalget at tage spørgsmålet om rekursadgang op, og jeg synes, at der nu gennem betænkningen og dens bilag er givet al den vejledning, som jurister og andre, der skal have med loven at gøre i fremtiden, vil kunne ønske sig.

Et flertal af udvalget, bestående af repræsentanter for det radikale venstre, socialdemokratiet og det konservative folkeparti samt det ærede medlem hr. Gideon fra partiet venstre, har ment at kunne anbefale forslaget med de foretagne ændringer til vedtagelse her i det høje ting. Som det vil ses, har et mindretal, bestående af partiet venstres øvrige medlemmer af udvalget, kunnet tiltræde de fremsatte ændringsforslag, men derimod — hvad jeg finder temmelig overraskende — ikke kunnet tiltræde forslaget som helhed. Min overraskelse er ikke foranlediget af den ærede ordfører fra venstre, der allerede ved første behandling udtrykte store betænkeligheder. Det overraskende for

mig er, at partiet som sådant har tilsluttet sig denne afvisning af forslaget. Det stemmer dårligt med de synspunkter, partiet i sin tid anlagde på fideikommisordninger. Jeg tror også, at adskillige af dem, der udefra har vist denne sag interesse, og som på et vist tidspunkt henvendte sig til den daværende statsminister, det ærede medlem hr. Erik Eriksen, er forbavsede, idet de af de førte forhandlinger fik den opfattelse, at det ærede medlem dengang havde stor sympati for sagens gennemførelse. Men nu må vi jo afvente mindretallets motivering for afvisningen — en sådan er nemlig ikke givet i udvalget — og så vil afstemningen vise, om venstre her i salen vil følge det ærede medlem hr. Gideon eller det ærede medlem frk. Helga Pedersen.

På udvalgsflertallets vegne anbefaler jeg lovforslaget med de foreslåede ændringer til vedtagelse.

Paabøl: Mit parti kan ikke tiltræde det foreliggende lovforslag, og vi vil ved tredje behandling stemme imod det.

Vi er enige i den betragtning, som har ført til forbudet i grundlovens § 84 mod fremtidig oprettelse af pengefideikommissier: betænkkeligheden ved, at personer kan bestemme, at deres formue skal tilfalde enkelte af deres arvinger med tilsidesættelse af andre arvinger ud i en ubegrænset fremtid, som de med nutidens hurtigt skiftende sociale og økonomiske forhold ikke har mulighed for at overskue.

Vi er også enige i, at det i nutiden ikke er ønskeligt, at der opstår en arvelig rigmands-klasse, hvad der vist heller ikke af andre grunde er nogen nærliggende fare for.

Båndlæggelsen af kapitalerne medfører jo også, at kapitalen må unddrages besiddere-rådighed, således at han er afskåret fra ved egen virksomhed og dygtighed at frugt-bargøre kapitalen. Disse hensyn giver en god begrundelse for et forbud mod i fremtiden at oprette pengefideikommissier, men medfører ikke med nødvendighed, at man skal ophæve de allerede bestående pengefideikommissier.

Det vægtige sociale og samfundsøkonomiske hensyn til jordfordelingen, som begrundede afviklingen af fideikommisgodserne, gælder ikke med hensyn til pengefideikommissierne, og der kan i det hele taget ikke